

2Tm en nateni

TÌMÒTÉÈ 2

Pòkàta Pódì wàhaà-ta Tìmòtéè

Cetá Kamámá

Pòkàtá mentà yòn Pódì pòkàdéèta-dà ò wàhaà-ta Tìmòtéè. Ò de tà n'òò wàhaà è péé Kóodeedí meheká-dà Hòdóm yotí. Weèdi wemá kpémú-dà mèe tee pà de ò cɛɛ-ma òò yɛi kóodeedí, k'òo dóòpa d'óòdi òò wéí, o dóòpo dòkòtòdo Díkì c'òòdi bààsí. Pódì de yáá-ma è yò o kúmú wòni-dà tèi, pà k'òò k'òò-ú-ma, o pòkàdèndènta-dà ò wàhu-má ye pesà-ní Tìmòtéè. Memá-dà tee k'òò tà n'òò wàhu è kpèi òò cowa. Ò de tùmá kpèi é yahikàna o wònti-dà, é tùmá òò teñ ò yònà é púsí-ma kú bookú Weèdi dehèmu. Tòòsa ò de bohàta-sá-dà héé, o bíidókàta Tìmòtéè òò h'òtá-ní feñ-feñma Hòdóm yotí, k'òò déhá o dèndèma é neé kpíí.

Ye pòkàta meheká, ò de cedí yahikàna Tìmòtéè wònti-dà Weèdi tòmú h'òka, è yò ó n'káá dandaní é n'yònà mení, ó t'á t'ápu mómú. Ye kú dàhàka, k'òò teñ ò yònà é h'òpú é yeda niìkpàkpàpa bihànamá weèdòò-nàmòni meheká, é yídá òò caka mìl tee-sá k'òò kpèi ó t'èni òò déhá Hòdóm yotí meheká. K'òò dehta òò caka y'òò yòmpu-ho ka béka.

Ñte ye pòkàta wemá t'ònkàma ma t'òma:

Tm-d 1.1-2 : Dòòmu.

Tm-d 1.3-18 : Pódì yahikàni Tìmòtéè wònti.

Tm-d 2.1-26 : Pódì teñ m'òmpà kú wenni yòn-pa Kídísi t'ònpa.

Tm-d 3.1-17 : N'òpa kó n'yòmpu dadèndèka meheká.

Tm-d 4.1-22 : Pódì wedèndèma.

1

Dòòmu

¹ Mmí Pódì, Weèdi-dà kpèi kà n yòn-nà Sèsí-Kídísi t'òntòdikó. Mení-dà m'èe n t'òn è yò ní caka n'òpa, f'òumu Weèdi h'òna n'òdi è yò n'ò kó k'òò-pu m'òmpà t'ási-nà-pa Sèsí-Kídísi.

² Tìmòtéè, n bíidókàta m'òntá, f'òò-dà n wàhu-má ye pòkàtá-ní. Ti Báàa Weèdi, nà ti Teó Sèsí-Kídísi áa p'á p'ásuumá, nà n'ánkòmma, nà w'èedi.

Pódì yahikàni Tìmòtéè wònti.

³ N seé Weèdi n púsí-di kú t'òmú nà yàma m'òc'ò, é n'yònà n y'òpa de h'òmpú. Y'èka nà w'èku, n weèdòòmu meheká, n h'ò dehta-á-ma a kpémú. ⁴ N d'è-n'í-ma n d'aa y'òti-má k'á h'òdí-ma kú bookú, ye kú kpémú-dà tee y'è n dodì-ma è yò ní tùmá áa déhá k'yé teha kà ya'naakú é n s'òná. ⁵ N k'áa d'è-n'í-ma a k'áa-ma dandaní m'ònní Sèsí-Kídísi h'òka. Ni kú t'òòdi-dà a y'òkp'ènn D'òisi n'áa y'òú Ènisi de k'áa-ma. N y'áá-ma dédéí è yò mení-dà a m'èe té k'áa-ma. ⁶ Ye kú kpémú-dà tee m'a cakú-ma è yò, á h'édá kà p'adí Weèdi a p'èi-dí é n'f'òu a meheká. Weèdi n'òò p'èi, n de c'òna t'òni daadí-dà n n'òhi a h'òka.

⁷ A dá n'wani, mìl tee-sá S'èdi Weèdi ti p'èi-dí p'ú ti kp'òh'òni wantanf'òka ya'mma. M'úndikaà, n'ò h'ò ti p'á k'p'èti-dà, nà d'òkàma,

nà c̣j̣di c̣g̣ma.

⁸ Ye kú kpémú, a dá n'káá f̣eci n'aa kó caka-má Teó wemá. A m̄e dá n'káá f̣eci nà mmí m̄èn̄n̄ yòn-ko kpenáku n'ò kpémú. Múndikaà, péé n dii-nà náńkú nà Weèdi wenaamá kpémú, é n'dań kpeèti Weèdi a p̄j̄-tí. ⁹ Weèdi-dà ti f̄h̄ínà, é ti yí kà ti yòn ni kpéepá. Nì pú paà miya è yòpu kpémú ti paàma sudi, àmá nì h̄in mema ni paàsuumá kpémú-dà kà nì t̄m̄à de yè d̄à. Nì ti p̄j̄ ye kú paàsuumà, nà Sèsí-Kídísì kpémú-dà, kà f̄òuku mun pú cetà. ¹⁰ Wòn̄ni menì-ní, nì fohìnà-á-ma ye pađí nà ti F̄j̄h̄in̄ Sèsí-Kídísì t̄eni-má-ní. Men̄n̄-dà nedà k̄m̄ú kpeèti, é beka è yò kà ti tehàa Weèdi wenaamá, ti kó d̄etá-ma f̄òumu m̄em̄ù bá yò-pú.

¹¹ Weèdi n takadà è yò n̄ caka ye kú wenaamà-dà, ye kú kpémú-dà tee kà ní n h̄ínà kà n yòn Sèsí t̄ont̄ondikó, è mà bihànì. ¹² Ye kú kpémú-dà tee kà n yon náńkù menkù. Àmá n p'èè káá-nà f̣eci, m̄i tee-sá n yáá-ma n dań-ko. N m̄e yáá-ma d̄ed̄éi è yò ò káa kpeèti è kó neé púsí ò n k̄j̄-sa, háá dad̄end̄eni daadí. ¹³ Tódá wemá m'a cakáa-ma kà mà yòn webeèdi, é n'ȳinkù ma h̄ínka. Á ȳincí ma h̄ínka nà dandaní m̄en̄i péé-nà-di-ní Sèsí-Kídísì pesá, nà d̄ókama m̄em̄à péé-ma o meheká. ¹⁴ Púsí sukú bih̄anasuumá t'aa bih̄anà-ma, nà Weèdi S̄edi m̄en̄i péé-di ti meheká kú tempama.

¹⁵ A yáá-ma, è yò Às̄i Tempáaku weèd̄òpa n w̄ei pa weñni, pa meheká kà F̄is̄ed̄i nà H̄em̄s̄en̄i péé. ¹⁶ Weèdi é beka ni paàsuumá Òn̄es̄if̄ò h̄j̄t̄à kpéepá weñni h̄ínka, m̄i tee-sá ò yahikànì n w̄ñti

wòka weñni. Yè p'òò yòn-nà f̣eci nà n péé-ma kódeedí meheká.

¹⁷ Múndikaà, ò t̄eni-má-ní H̄òd̄òm̄ yotí meheká, é deèda é n peha-á-ma tenten háá é yò n d̄etá. ¹⁸ Teó Sèsí é héé k'ó d̄etá Weèdi paàsuumá Sídama daadí. A m̄ónn̄ yáá-ma d̄ed̄éi t̄oná ò paà-na weñni n kpémú Èf̄es̄i yotí meheká.

2

Ní n'yòn Sèsí-Kídísì sóso m̄ónn̄.

¹ F̄j̄n̄ n bidà, h̄edá kà paàsuumá m̄em̄à péé-nà-ma-ní Sèsí-Kídísì pesá é d̄h̄à áa paà kpeèti. ² A m̄e yeèkaà ká n caka-sá n̄pa d̄óódi yih̄ika, m̄e té yè caka n̄pa a dań-pa kú h̄ínka, m̄em̄pà m̄e té kó neé-pa é yè bih̄ana t̄òpa.

³ M̄e té dii náńkú é n'yònà mmí, Sèsí-Kídísì sóso m̄ónn̄ yònà é dii-kú. ⁴ Sóso pú h̄j̄ m'péé tayèdi meheká, é n'kp̄èi é nakana o dakp̄ènn̄ yama, é t̄m̄à é n'wisí m̄i pú yòn-sa sósima t̄òsa yèc̄j̄. ⁵ Kà n̄i kó cocí t̄and̄án̄ódí, è pú cocí yè békú-ma kú bookú, ò pú kó neé n̄i tódá. ⁶ Kañk̄ánto m̄èn̄n̄ k̄at̄à-ko w̄iku-dà, yònà é n'yòn̄ cecedó é dii dip̄ant̄i. ⁷ Mahà sukú m'a cakú-sà kú h̄ínka, Teó k'áa tempanà-á-ma k'á yè yèkà ye wenni.

⁸ Ní n'dèn Sèsí-Kídísì kpémú, D̄áfiti yaab̄íidí, ò yáñt̄à-á-ma kp̄ípa meheká é n'yònà wenaamá n cakú-ma h̄impú. ⁹ Ye wenaamá kpémú-dà tee kà n yon náńkú, háá è yò péé d̄ákati meheká è yònà n yòn-ma niìkp̄ákp̄ado. H̄ákà, Weèdi wemá mema pú d̄ásí. ¹⁰ Ye kú kpémú-

dà tee n teháa-ma ye kú niì weñni n hĩnka, nà Weèdi takadà-pa kpémú, k'yé teha kà pà m̀̀e té déta fĩhnamá m̀̀mà péé-ma Sèsí-Kídísì meheká nà wehimú m̀̀m̀̀ kóó-pu yòomá. ¹¹ Wemà memà yòn webeèdi-dà:

Kà ti péè è kpíi-nà Kídísì,
ti kó péé óò n'fòu-nà-á-ma.

¹² Kà ti paà wééma nánkú meheká,
ti m̀̀e té kó wántá péé óò wódí-nà-á-ma.

Ámá kà ti n̄hì è hĩn ti p'òò yáá,
ò m̀̀e té kó wántá n̄hì-í-ma è yò ò pú ti yáá.

¹³ Kà ti pú códí,
menn códí-ma,
è yáá ò pú kó neé
é n̄hì o còòdi.

Caka wenaamá cóncodí.

¹⁴ Ní pà n'dehèni pa weñni ye niì m'a cakáa-sà-ní. Pà caka dédéí Weèdi yìhika, è yò pá héé n̄n̄hìcì wènkà hĩnka cì pú pà tempú-nà yèc̄f̄i, cì múntà sèhèni m̀̀mpà pà bekù-pa-dà. ¹⁵ Wédí é n'yòn Weèdi kpèi á n'yòm̄pu ni yìhika, é n'yòn deho ni kó códí-ko kú tòmú kà fèci p'òò n'káá, m̀̀n̄n̄ kó n'cakú-ko dédéí webeèdi wemá. ¹⁶ Yentá wemá m̀̀mà yòn-ma héci, è pú n̄ò-nà dandaní kpéemá, m̀̀i tee-sá m̀̀mpà mà naanà-pa h̄j d̀̀hà é nátá-nà Weèdi-dà. ¹⁷ Pa wemá h̄j m'piní è yònà cíkpaní-dà m̀̀n̄ wèdi-di. Ye kú n̄pa meheká-dà Himènéè nà

Fidétì péé-ma. ¹⁸ Pà nátá-nà-á-ma webeèdi, è cakú è yò Weèdi yò yáhina-pú-dà kpíipa, ye w̄ni è k̀̀d̀̀ n̄pa pác̄j kú dandaká. ¹⁹ Nà mema baàkaà, webeèdi Weèdi hĩnà-di kà ni yòn mak̀̀dikú kàà n̄hi-í-ma tenten. N̄te pà wàtà-sa ye mak̀̀dikú hĩnka. Pà wàtà è yò: Teó yáá-ma m̀̀mpà yòn-pa o kpéepá. Pà tùmà wàtà è yò: M̀̀n̄n̄ kú weñni toò-ko ò yòn Teó kóoó-dà, ò yònà é nátá-nà-á-ma kpákpàama.

²⁰ Díikáado h̄jta meheká, wúdo caàka nà díimáati kpéeká còòdi baà pú h̄j yè m'péé, pà kpéhàa-ka nà decí h̄j yè m'péé-ma, kà t̀̀ati kpéeká yè péé. Kàc̄j h̄j n'hĩi daasàka kpémú-dà, kà t̀̀ka h̄i dahécika kpémú. ²¹ Yè yòm̄pu-dà nà t̄nti, m̀̀n̄n̄ kú wenni kó wekàna-kó o còòdi kpákpàamà n weè-mà kú wenni mehekà, ye yañn kó n'yònà caadí pà dehú-nà-di-dà daasadi daadí. Pà k'òò cená-ma o dakp̄n̄n̄ kpémú, m̀̀i tee-sá òò tempú-nà, è kó neé paà tóna weñni kà ná n'sudi. ²² Cocí é nátá-nà dapànku b̄n̄o kpéesá weñni. Ní m'b̄h̄ta m̀̀i héé-sa cóoma, nà dandaní, nà dókàma, é m'b̄h̄ta wèèdi nà m̀̀mpà yún-pá Teó nà yañwenimá. ²³ Yentá n̄n̄h̄h̄cìcì yááma kóó-ci kú meheká. A yáá-ma è yò cì t̄hu-nà-ní kòòka. ²⁴ M̀̀n̄n̄ h̄j yòn-ko Teó deho pú yònà é n'káá kòòka. Ò yònà é n'dósí-ma n̄pa weñni, é n̄n̄ è b̄h̄n̄, é n'n̄n̄ è minì. ²⁵ Ò yònà é m'b̄h̄n̄ m̀̀mpà yení-pa o wemá nà yañyòkàmma-dà. Niì pú h̄j n'yáá, Weèdi kó neé-ma é peñta pa yàma kà pá yádá webeèdi. ²⁶ Ye w̄ni kà pa yàm̄m̄h̄ka é yeèni Weèko máaka m̀̀nkà de pà púsí-ka meheká kà pà pakú ò kpèi-sá, kà pá tón é mahà k'yé n'sudi.

3

Mìi kó tènì-sá-ní dadèndèka meheká.

¹ Á n'yáá è yò dadèndèka meheká wòka kó yeèni-ma-ní é n'don sàma. ² Ka meheká, nìpa kó m'bohòta pa kú cýðdi kpéésá-dà, é n'dósí dící, é n'káá hókánáma, nà fónfònti. Pà kó n'teudì-í-ma Weèdi, è pú n'you-nà pa báàpa toòka. Pà pú kó n'dón tòpa nà suumá pà pà pakú-ma, pà mèe pú kó n'keèhi yèc̄fi mìi kú wenni yòn-sa Weèdi kpéésá. ³ Pà pú kó n'dósí bá nà pa hýzhí kpéepá, pà kó n'kós séema. Pà kó n'còhú tòpa yèka-dà, pà pú kó n'nòn è cèhú pa cýðdi, pà kó n'tohi-í-ma, è pú n'naanà suumá. ⁴ Pà kó n'yeé-ma tòpa, é n'káá fónfònti, è té paá niya nà sèsèma è pú kó mahà. Pà kó n'naanà pa mómpá kpèi-sá-dà é hatá-nà Weèdi. ⁵ Pà kó m'pakú é n'yònà pà yòn-ma-dà weèdòpa, àmá è há n'yenì mìi héé-sa Weèdi còku kpeèti. Nátá-nà ye kú yammà-ní. ⁶ Pa pàcý dúu-ú-ma hýzhí meheká, nà pa wemá è cèhú pa máàka meheká, poòpa mèm̀pà pú kpeni-pa, è péé s̄iima meheká, è pakàta pa yàma kpèi-sá weñni. ⁷ Pà bekù wemá weñni-dà è kpèi é yáda, àmá pà pú hý neé é bantá webeèdi. ⁸ É n'yònà Sànésì nà Sàm̀bésì de yeèè-nà-ma M̀yìsì toòka, ma kú bookú-dà ye nìpà yenì-ma webeèdi. Pà yañmàhàdi-dà bìikaà, kà pa dandaní koò pú yòn yèc̄fi. ⁹ Àmá pà pú kódí yèc̄j, mìi tee-sá nìpa weñni kó déhá-ma pa fihikú nùdi, é n'yònà dekáà wòni pà de dékáàma Sànésì nà Sàm̀bésì kpékú.

Ní m'púsí dédéí a bihàà-sa.

¹⁰ Àmá fún Tìmòtèè, a déhá-á-ma n bihàà-ma kú bookú, é déhá n paáma. A yáá-ma n de kpèi é paá-sa, è yáá n dandaní de yòmpu, nà n mùyò, nà n dókama, nà n wééma. ¹¹ A yáá-ma fákápama nà nánkú n dii-kú Àntíyòsì, nà Ìkòníyòm, nà Dísítì yotí meheká. Fákápama m̀móma-dà n pú déhá-ma? Nà mema, kà Teó é n feèda ma weñni meheká. ¹² Múndikaà, mèm̀pà kú wenni kpèi é n'fòu-pa è còdí Sèsì-Kídísì còku meheká, pà kó pà fákapa-á-ma. ¹³ Àmá niikpàkpàpa nà nuñhetí yañma kó d̀hà é níf-ma kpàkpàama meheká. Pà kó m'bání-ma tòpa, pa mómpá kà pà mèe té pà m'bání. ¹⁴ Fún hákà, púsí tenten a bihàà-sa èè t̀nta nà yàma màc̄j. Yè púsí, mìi tee-sá a yáá-ma mèm̀pà yè n'aa bihàà-pa. ¹⁵ N'aa bíkám̀bíikú, a yáá-ma pà wàhaà-sa Weèdi pòkàhi meheká. Mà kó neé áa kýj-ma yañfòuma k'á taàa a dandaní Sèsì-Kídísì h̀nka kà Weèdi mèe áa f̀hina. ¹⁶ Pà wàhaà-sa weñni Weèdi pòkàta meheká, Weèdi-dà tee kà p'èè wàhà. Yè mèe tempúnà, è bihàni webeèdi-dà, è héu kà ti tehú ti yetáka, è ti nadì, è ti bihàni ti kó himá n'fòu k'yè coó Weèdi yìhika. ¹⁷ Mema, yè kó d̀hà-á-ma tenten Weèdi nido, k'òdo sòdo é bii, k'ó m'pakú tóna mènà suu-ná weñni.

4

¹ M'a còhu nà n kpeèti weñni, Weèdi yìhika nà Sèsì-Kídísì mèǹn kó sída-kó fòupa nà kpípa yìhika, mení mèǹn pení-ko-ní, è kó fodá è yòn wódo, è yò ² á caka Weèdi wemá, é tùmá mà kódí, wòni suu

yoo ni pú sudi. Mà caka yè békáama kà nipa é teha mà hĩmpú. Caka mèm̀pa yetà-pa pa yetáka, yahikàna nipa ẁnti, ní pà m'biòhàni nà mùyɔ. ³ Hĩn mema mì tee-sá, Ẁni-dà pení kà nipa koò pú kó n'kpèi é besí biòhànamá móm̃má. Àmá, pà kó tũ̀na pa yàma kpèi-sá-dà, ye ẁni é peha pa biòhànapá d́ódi, kà pá pà n'cakú pà kpèi é yekà-sa.

⁴ Pà kó kpená pa toòka-dà è pú kpèi é besí webeèdi, è h́á té kà fedá é besí wemá mèm̀ma yòn-ma hoñcí. ⁵ Àmá f́n, á n'non è púkù a c̀̀di niìi weñni meheká. Toó náńkú mèǹkù kó t̀ni-kú-ní a h́nka, caka Weèdi wenaamá, paá sukú t̃mú Weèdi a k̀̀-putu.

⁶ Mmí mèekà, ẁni-dà t̀i kà pà kó n paá d̀hadi notá kpéemá Weèdi kpémú. N kýmú ẁni-dà t̀i. ⁷ N taá taapu suupú-dà, n ỳ-ó-ma n cokemú, n pú f̀nà n dandaní. ⁸ Sámà-ní, coóma boutí h́i-ma è n ceí. Ti Teó mèǹn sídí-ko k'yè coó, kó wántá tì nà n k̀̀-ma sídama daadí. Yè mèe pú kó wántá n'yòn mmí c̀̀di ò kó tì k̀̀-ma, àmá nà mèm̀pa kú wenni ceí-pa-dà nà d́kama o fodáma-ní.

Pódi kpèi Tìmòtéè òò h́tá-ní.

⁹ Paá wéema é t̀ni femma n pesá, ¹⁰ è yáá Dèmási n wéi-í-ma é kaḥá Tèsadòníkì yotí. Ò naakáa-nà f̀kù menkù kú kpéesá-dà sama. Kèdèsánsi kaḥá Kàdàsĩ tempáaku, kà Títì menn é kaḥá Dàdimàsĩ kpékú meheká. ¹¹ Dúki c̀̀di-dà n péé-nà. K'à pení, k'á n'noònà-ní Mádíkì è yáá ò kó n tempanà-á-ma sama t̃mú meheká. ¹² N t̃n Tìsíkì menn Èfésì yotí. ¹³ K'à pení, k'á n tóó-ní n sémú tókédi n héè-di Tòdòási yotí, Kàapúsi h́ta. Á n śntá-nà-ní p̀kahi, d̃cí kpéhí kú

dàkà.

¹⁴ Máádo pà yún-kó Àdèkìsántídi, ò n paá kpákpàama-dà sama. Teó k'òò bodá-ma ò paá-sa sàna-sa. ¹⁵ Ò paá-nà yòkama mèetékà, mì tee-sá ò yeèè-é-ma dédéi ti wemá nà nònhuɔcí.

¹⁶ Pà n yíi-ma cecemá sídama nahàku, òc̀n de pú tadí é n tempanà, pa weñni de n wéi-í-ma. Weèdi dá pà kàn ye kú paámà.

¹⁷ Àmá ti Teó menn pú n wéi. Ò pú teháa kà pá n kańtá c̀koodí nùdi meheká. Ò n p̀i-í-ma kpeèti ká n caka o wenaamá dédéi, kà mèm̀pa pú yòn-pa weñni Sùwífùpa é mà yèkà. ¹⁸ N mèe yáá-ma è yò Teó kó n f̀hina paákpákpàama weñni meheká, é n dontá é n dúuwa o wòòti meheká. O yèdi é wehika k'yé n'kó yòomá. K'yé mà n'yòn.

Dòomu dèndèmu.

¹⁹ N d̃o-ho Pìdìsĩ nà Àkìdási, nà Ònèsifòò h́ta-kpéepá. ²⁰ Èdási c̀ntà-ní Kòdènti yotí. Tòdòffmù menn m̃n-í-ma, ká í ò héé-ní Mìdèè yotí. ²¹ Paá wéema é t̀ni kà sémú ẁni mun pú t̀ni. Èbùdúsi, nà Pùdènsi, nà Dìnúsi, nà Kódódiya, nà weèd̃pa t̃pa weñni aa d̃n.

²² Ti Teó n'aa m'púsí. O paásuumá é ne m'péé-nà ne weñni.